

Vi hiến là gì và tại sao người CSVN thường xuyên vi hiến?

Luật sư Đào Tăng Dực

www.daotangduc.blogspot.com

Vi hiến có nghĩa là “vi phạm” hay đi ngược lại những gì Hiến Pháp quy định. Hiến Pháp không có gì là cao siêu hay quá bí ẩn.

Hiến Pháp trong bản chất chỉ là một bộ luật.

Sự khác biệt chỉ là: HP là một bộ luật nền tảng hay nôm na là “luật mẹ”. Không những không cá nhân hay hữu thể pháp lý nào trong xã hội, kể cả hành pháp (tức chính phủ) được quyền vi phạm HP, mà không một luật pháp nào của lập pháp (tức quốc hội) được quyền vi phạm HP cả.

Vi phạm luật pháp gọi là “phạm luật”, vi phạm hiến pháp thì gọi là “vi hiến”. Trong bản chất thì 2 tác động này giống nhau vì các sắc luật hay hiến pháp đều là luật cả. Tuy nhiên thông thường thì phạm luật có thể bị chế tài về hình (criminal) hay hộ (civil), nhưng một tác động hoặc sắc luật vi hiến thì chỉ bị chế tài bằng hình thức tuyên bố là vô hiệu lực mà thôi.

Khi chúng ta nhận thức về một điều khoản của hiến pháp thì chúng ta có thể nhận thức từ 2 góc cạnh. Một là “văn tự” của hiến pháp và hai là “tinh thần” của hiến pháp.

Tuân thủ văn tự của hiến pháp có nghĩa là “lời văn” như thế nào thì phải tuân thủ như vậy. Tuân thủ tinh thần của hiến pháp có nghĩa là tuân thủ theo “ý định” hay “mục đích” của hiến pháp.

Khi bàn về luật hiến pháp, nhiều khi tuân thủ văn tự của hiến pháp thì lại vi hiến và ngược lại. Dĩ nhiên, khi vi phạm cả văn tự lẫn tinh thần của HP thì xác suất bị kết án là vi hiến sẽ rất cao.

Ngoài ra, các điều khoản của hiến pháp đôi khi là những mệnh lệnh cần phải tuân thủ và thực thi. Không thực thi một mệnh lệnh của hiến pháp trong một thời gian hợp lý (within reasonable time), tức sự vắng bóng một tác động (absence of action) không có nghĩa là chúng ta sẽ tránh được tội. Đôi khi không thực thi một điều khoản có tính mệnh lệnh của hiến pháp,

cũng là vi hiến. Chẳng hạn đoạn 2 Điều 119 quy định như một mệnh lệnh “Cơ chế bảo vệ Hiến pháp do luật định.” Tuy nhiên cho đến bây giờ, hơn 10 năm sau, người CSVN vẫn chưa có động thái nào để ra luật thành lập cơ chế này.

Thêm vào đó Điều 25 HP quy định:

“Công dân có quyền tự do ngôn luận, tự do báo chí, tiếp cận thông tin, hội họp, lập hội, biểu tình. Việc thực hiện các quyền này do pháp luật quy định.”

Tuy nhiên cho đến bây giờ quốc hội vẫn chưa thông qua luật biểu tình.

Chính vì thế cần phải có một định chế hoàn toàn độc lập, như Tối Cao Pháp Viện của Hoa Kỳ hoặc Hội Đồng Hiến Pháp của nước Pháp, hầu tài phán chung quyết về tính hợp hiến hoặc vi hiến, tùy theo mỗi trường hợp cá thể.

Một cách tổng quát, có các hình thức vi hiến sau đây:

1. Vi phạm tinh thần của HP.
2. Vi phạm lời văn của HP
3. Vi phạm cả tinh thần lẫn lời văn của HP
4. Không thi hành một mệnh lệnh trong HP

Người CSVN luôn hô hào âm ỹ trong quần chúng:

- Làm theo hiến pháp và luật pháp
- Tuy nhiên CSVN vi phạm HP và LP nhiều nhất.

Tại sao?

1. Họ nghĩ như TBT Nguyễn Phú Trọng rằng Điều Lệ Đảng ưu thắng và cao hơn HP và HP thật sự chẳng quan trọng.
2. Hàng ngũ đảng viên, kể cả cấp cao của họ thiếu hiểu biết về HP và LP vì họ chưa bao giờ sinh hoạt trong một môi trường pháp trị chân chính, họ chỉ hiểu chế độ đảng trị và tuân lệnh của đảng CSVN mà thôi.
3. Họ cố tình không hiến định hóa một định chế hoàn toàn độc lập hầu tài phán về tính vi hiến hay hợp hiến của một sắc luật của lập pháp hoặc một tác động của hành pháp như Tối Cao Pháp Viện (Supreme Court) của Hoa Kỳ hoặc Hội Đồng Hiến Pháp (Conseil Constitutionnel) của nước Pháp.
4. Họ quy định trong hiến pháp tại đoạn 1 Điều 119 rằng “Mọi hành vi vi phạm Hiến pháp đều bị xử lý.” Nhưng họ cố tình không quy định phương thức xử lý là gì trong HP lẫn trong một sắc luật nào.

5. Sau mỗi điều khoản quy định một nhân quyền (ví dụ quyền phê bình nhà nước, quyền bầu cử) hay quyền tự do (ví dụ quyền tự do ngôn luận) của công dân trong HP, họ sử dụng câu thông thông thường trong các bản hiến pháp, như “theo quy định của luật pháp” và sau đó họ ra những sắc luật ngang nhiên phủ nhận hay vi phạm điều khoản liên hệ.
6. Họ tư duy theo tinh thần “Cứu cánh biện minh cho phương tiện”. Quyền lợi đảng là cứu cánh, HP và LP chỉ là phương tiện, chỉ cần tuân thủ khi phù hợp với quyền lợi đảng. Nếu không hợp với quyền lợi đảng, họ có thể vi phạm tự nhiên.
7. Họ quan niệm rằng, nhân dân rất ngu si và không hiểu gì về HP và LP, họ có thể qua mắt và lường gạt mà không có hậu quả lớn lao gì.
8. Họ cố tình gài trong HP những khái niệm xung đột lẫn nhau, chẳng hạn một mặt khắc ghi nhân quyền, mặt khác cướp đi nhân quyền; hoặc một mặt thì hiến định hóa địa phương phân quyền và mặt khác lại hiến định hóa khái niệm “tập trung dân chủ” để hủy diệt “địa phương phân quyền”.
9. Họ thường xuyên đánh cắp và sau đó đánh tráo khái niệm: pháp trị biến thành pháp chế xã hội chủ nghĩa, kinh tế thị trường thành kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa, chế độ cộng hòa trở thành cộng hòa xã hội chủ nghĩa, tổ quốc trở thành tổ quốc xã hội chủ nghĩa, quân đội trung thành với tổ quốc trở thành trung thành với cả đảng CSVN.

Cứ như thế người CSVN thoải mái vi hiến liên tục và thường xuyên.

Kính mời đọc thêm những bài khác của tác giả tại:

<http://www.vietnamvanhien.org/daotangduc.html>

www.vietnamvanhien.org

An Lạc & Tự Chủ

VIỆT NAM VĂN HIẾN

www.vietnamvanhien.info

TỦ SÁCH VĂN HIẾN VỚI HƠN 9800 TÁC PHẨM